

حقوق بشر

(نظریه‌ها و رویه‌ها)

تألیف و ترجمه:

دکتر حسین شریفی طراز کوهی

حقوق بشر (نظریه‌ها و رویه‌ها)

تألیف و ترجمه: دکتر حسین شریفی طراز کوهی، ۱۳۴۳/۳/۲۳

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۹۰۸-۷

فروست: ۱۱۰۹

تعداد صفحات: ۴۰۰ ص

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷

نشر میزان

تقدیم به

دکتر عباس شیری

به پاس همراهی

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
بهره اول - نظریه‌ها (گفتمان نظری / فلسفی حقوق بشر)	
واقعگرایی و حقوق بشر.....	
حسین شریفی طرازکوهی	
۲۰	۱. مقدمه
۲۱	۲. تحولات ساختاری و هنجاری حقوق بشر
۲۷	۳. مفروضه‌های واقعگرایی سیاسی
۲۷	الف. بدینی به سرشت انسان
۳۰	ب. دولت بازیگر اصلی
۳۲	ج. سیاست قدرت
۳۳	د. نفی اصول اخلاقی
۳۶	ه. تمایز بین حوزه عمل و سیاست داخلی از سیاست خارجی
۳۸	و. موازنۀ قدرت
۳۹	۴. نتیجه‌گیری
روندهای «سیاسی» و «فرهنگی» در فرآیند جهانی‌شدن حقوق بشر.....	
حسین شریفی طرازکوهی	
۴۴	۱. مقدمه
۴۵	۲. زمینه‌های سیاسی ایده حقوق بشر
۵۳	۳. خاستگاه غربی حقوق بشر
۵۷	۴. گسترش هنجارهای بشری

۶ حقوق بشر (نظریه‌ها و رویّه‌ها)

۶۴	۵. نتیجه‌گیری
۶۶	منابع و مأخذ
۷۰	بنیان‌های فلسفی حقوق بشر
جروم. جی. شستاک	
۷۰	۱. مقدمه
۷۲	۲. ماهیت حقوق بشر
۷۵	۳. منابع حقوق بشر
الف. دین / مذهب	
۷۷	ب. حقوق طبیعی: انسان خودمختار
۸۰	ج. اثبات‌گرایی: اقتدار دولت
۸۲	د. مارکسیسم: انسان به مثابه موجود مادی
۸۴	ه رهیافت جامعه شناختی: فرآیند و منافع
۸۶	و. حقوق مبتنی بر اصالت فایده
۸۹	۴. نظریه‌های نوین حقوق بشر
الف. حقوق مبتنی بر مکتب حقوق طبیعی: حقوق اساسی / محوری	
۹۳	ب. حقوق مبتنی بر عدالت
۱۰۲	ج. حقوق مبتنی بر واکنش به بی‌عدالتی
۱۰۴	د. حقوق مبتنی بر کرامت انسان
۱۰۶	ه حقوق مبتنی بر تساوی در احترام و توجه
۱۰۸	ز. حقوق مبتنی بر نسبیت فرهنگی (در برابر جهان‌گرایی)
۱۱۷	۵. پایان
۱۱۸	نظریه‌های حقوق بشر
جک دانلی	
۱۱۸	۱. ماهیت حقوق بشر
۱۲۱	۲. منشأ یا دلایل توجیه حقوق بشر

فهرست مطالب ۷

۳. فهرست‌های حقوق بشر.....	۱۲۵
۴. حقوق بشر و جامعه دولت‌ها.....	۱۳۱
حاکمیت، آنارشی و جامعه بین‌المللی.....	۱۳۱
۵. سه الگوی حقوق بین‌الملل بشر.....	۱۳۵
نخست) الگوی "دولت‌گرای ستّی".....	۱۳۵
دوم) الگوی "جهان‌گرا".....	۱۳۵
سوم) الگوی "بین‌الملل‌گرا".....	۱۳۶
۶. واقع‌گرایی و حقوق بشر.....	۱۳۷
۷. نسبیت‌گرایی فرهنگی و حقوق بشر جهانی.....	۱۴۱
 نسبیت‌گرایی فرهنگی و حقوق بشر جهانی.....	۱۴۷
جك دانلي	
۱. نسبیت‌گرایی فرهنگی.....	۱۴۷
۲. نسبیت و جهان‌شمولی: تنشی گریزناپذیر.....	۱۴۹
۳. گونه‌های نسبیت‌گرایی فرهنگی.....	۱۵۴
الف. قضاوت‌های داخلی در برابر قضاوت‌های خارجی.....	۱۵۴
ب. نسبیت‌گرایی در اجرای حقوق بشر.....	۱۵۸
۴. فرهنگ و نسبیت‌گرایی.....	۱۶۱
۵. ارزیابی مدعیات نسبیت‌گرایی فرهنگی.....	۱۶۵
 آیا حقوق بشر جهانی است؟ چالش نسبیت‌گرایی و موضوعات مرتبط.....	۱۶۹
مايكيل پري	
۱. مقدمه.....	۱۷۰
۲. آیا تمام انسان‌ها مقدس و از حرمت برخوردارند؟.....	۱۷۱
۳. چه چيزهایی را باید برای/ یا نسبت به هر انسانی انجام داد؟.....	۱۷۶
۴. كثرت‌گرایی.....	۱۸۲
الف. جهان‌گرایی در برابر كثرت‌گرایی.....	۱۸۵

۸ حقوق پسر (نظریه‌ها و رویّه‌ها)

۱۸۸.....	ب. تاریخ‌گرایی و منتقدان آن.....
۱۹۲.....	ج. حقوق طبیعی.....
۱۹۵.....	د. نفی نگرش نسبیت گرایانه.....
۱۹۸.....	۵. دومین چالش نسبت به حقوق بشر: آن چیزهایی که باید / نباید نسبت به هر / هیچ انسانی انجام شود.....
۲۰۳.....	الف. یک نمونه: ختنه زنان.....
۲۰۷.....	ب. گفتمان بین فرهنگی و درون فرهنگی.....
۲۱۶.....	ج. جمع‌بندی.....
۲۱۸.....	۶. انواع نسبیت‌گرایی.....
۲۲۱.....	۷. فرجام.....
۲۲۲.....	الف) نسبیت‌گرایی انسان‌شناسانه.....
۲۲۲.....	ب) نسبیت‌گرایی معرفت‌شناسانه.....
۲۲۳.....	ج) نسبیت‌گرایی فرهنگی.....

پهله دوم - رویه‌ها: سازوکارهای اعمال و اجرا (گفتمان‌های قانونی و اجرایی حقوق بشر)

۲۳۵.....	درآمد.....
۲۳۸.....	بخش اول) سازوکارهای مبتنی بر ارکان معاهده‌ای.....
۲۴۱.....	۱. کمیته حقوق بشر.....
۲۴۸.....	۲. کمیته حقوق اقتصادی - اجتماعی.....
۲۵۳.....	۳. کمیته حقوق کودک.....
۲۵۶.....	گزارش‌دهی و گزارش‌گیری نظارتی کمیته.....
۲۶۲.....	۴. کمیته منع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان.....
۲۶۹.....	۵. کمیته منع تبعیض نژادی.....
۲۷۶.....	۶. کمیته منع شکنجه.....

۹ فهرست مطالب

۲۸۰.....	کمیته فرعی منع شکنجه
۲۸۳.....	بخش دوم) سازوکارهای مبتنی بر منشور ملل متحد
۲۸۷.....	۱. کمیسیون مقام زن ملل متحد (UNCSW)
۲۹۲.....	۲. کمیساریای عالی حقوق بشر (OHCHR)
۲۹۵.....	دستاوردهای جهانی مورد انتظار
۲۹۵.....	- تحولات سیستم حمایتی در سطح ملی
۲۹۶.....	- تغییرات سیستم حمایتی در سطح بین‌المللی
۲۹۶.....	- تحولات در ارتباط با سایر بازیگران بین‌المللی
۳۰۱.....	۳. کمیسیون حقوق بشر (CHR)
۳۰۳.....	بند ۱. رویه مکاتبات محترمانه موسوم به رویه ۱۵۰۳
۳۰۳.....	بند ۲. رویه‌های ویژه
۳۰۵.....	(اول) رویه ویژه موضوعی
۳۱۰.....	الف. گروههای کاری
۳۱۰.....	ب. کارشناسان مستقل
۳۱۱.....	ج. گزارشگران ویژه
۳۱۲.....	دوم) رویه ویژه کشوری
۳۱۵.....	بند ۳. نظام گزارش دوره‌ای
۳۱۶.....	الف) کمیسیون فرعی منع تبعیض نژادی و حمایت از اقلیت‌ها
۳۱۷.....	ب) کمیسیون فرعی حمایت و ترویج حقوق بشر
۳۱۹.....	۴. شورای حقوق بشر (UNHRC)
۳۲۵.....	بند ۱. اهداف شورای حقوق بشر
۳۲۶.....	بند ۲. اصول راهبردی شورای حقوق بشر
۳۲۷.....	بند ۳. وظائف شورای حقوق بشر
۳۲۸.....	بند ۴. اعضاء شورای حقوق بشر
۳۳۰.....	بند ۵. جلسات شورای حقوق بشر
۳۳۰.....	الف. جلسات عادی
۳۳۱.....	ب. جلسات فوق العاده / ویژه

۱۰ حقوق بشر (نظریه‌ها و رویّه‌ها)

بند ۶. کمیته شکایات.....	۳۳۴
بند ۷. کمیته مشورتی.....	۳۳۷
بند ۸. صندوق امانی کمک به کشورهای فقیر.....	۳۴۲
بند ۹. بررسی دوره‌ای جهانی (UPR).....	۳۴۳
توصیه‌ها.....	۳۵۲
- فهرست نشست‌های دوره نخست ۲۰۱۱-۲۰۰۸ UPR.....	۳۵۶
- فهرست نشست‌های دور دوم ۲۰۱۶-۲۰۱۲ UPR.....	۳۵۸
- فهرست نشست‌های دور سوم ۲۰۲۱-۲۰۱۷ UPR.....	۳۶۱
چرخهٔ کامل بررسی دوره‌ای جهانی.....	۳۶۳
الف. مينا و معیار بررسی.....	۳۶۴
ب. اهداف بررسی.....	۳۶۴
ج. اصول بررسی.....	۳۶۵
د. چارچوب/مراحل اجرا.....	۳۶۵
هـ. نتایج بررسی دوره‌ای جهانی.....	۳۶۷
و. بررسی در شورای حقوق بشر.....	۳۶۷
ز. ساختار گزارش.....	۳۶۸
ح. پیگیری اجرای تعهدات ناشی از بررسی دوره‌ای جهانی.....	۳۶۹
ط. توصیه‌ها.....	۳۷۰
پیوست‌ها.....	۳۸۲
پیوست شماره ۱. اعلامیه جهانی حقوق بشر.....	۳۸۲
پیوست شماره ۲. ميثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی.....	۳۸۹
پیوست شماره ۳. ميثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.....	۴۰۹
فهرست اعلام.....	۴۲۱